

Evaluering af 2. år på MCC-uddannelsen

Nina Blom Andersen

Institut for Kommunikation, Journalistik og Datalogi
Roskilde Universitetscenter
ninablom@ruc.dk

Forord

Denne evalueringsrapport er udarbejdet af Nina Blom Andersen på grundlag af data indsamlet gennem et spørgeskema udarbejdet af Axel Teich Geertinger, Mette Qvist og Robin Cheesman – ansatte på MCC-uddannelsen. Arbejdet er udført i forlængelse af det tidligere *working paper* ”Evaluering af 1. år på MCC-uddannelsen” ved Robin Cheesman og Mette Qvist.

Rapporten foreligger her i ”rå” form, dvs. uden samlet konklusion og med kun få klare anbefalinger. Det er således en opgave for uddannelsens ledelse, personale og styregruppe efterfølgende at diskutere hvilke konsekvenser evalueringens resultater bør have på uddannelsens fremtidige indhold og form.

Robin Cheesman
Uddannelsesleder
11.11.2002

Indhold

Indledning.....	3
1 De studerendes forventninger, forudsætninger og udbytte	3
2 Tilrettelæggelse af uddannelsens forløb.....	12
3 Vejlederne	16
4 Vurdering af egen aktivitet.....	17
5 Arbejdsforhold og praksistilknytning	19
6 Vurdering af information	21

Indledning

MCC gennemførte i juni 2002 en netbaseret spørgeskemaundersøgelse blandt de studerende på uddannelsen, både de der netop havde afsluttet 1., og de der netop havde afsluttet 2. modul og dermed uddannelsen.

Evalueringen tager udgangspunkt i de studerendes egen tilgang til uddannelsen og deres vurdering af de erfaringer de har haft med studiet. Undersøgelsen omfatter MCC-uddannelsens to første årgange, dvs. studerende der netop har gennemført første modul henholdsvis begge moduler – det første hold færdiguddannede mastere.

Der er 40 studerende på de to moduler. 27 har svaret på spørgeskemaet. Det giver en svarprocent på 68%.

Der er 12 studerende fra modul 1 og 15 studerende fra modul 2 der har svaret. Svarprocenten for de to moduler er:

Modul 1   63 %

Modul 2   71 %

27 besvarelser udgør grundlaget for undersøgelsen. Det betyder at analyserne indimellem bygger på små tal. Det er vigtigt at huske når man læser konklusionerne på de enkelte spørgsmål.

I det følgende præsenteres svarfordelingerne på hvert spørgsmål. Hvor det har haft betydning, forholdes svarene til de studerendes køn, uddannelsesbaggrund og om de har afsluttet første eller andet modul. Tallene er så små at der er tale om skønsmæssige vurderinger. Fordelingerne bliver derfor heller ikke gengivet grafisk eller i tabel.

Blandt færdiguddannede deltagere i undersøgelsen har lige mange i forvejen en uddannelse på kandidat- som på bachelorniveau. På modul 1 deltager en overvægt af studerende med en baggrund på bachelorniveau. På begge hold fordeler besvarelserne sig ligeligt på begge køn.

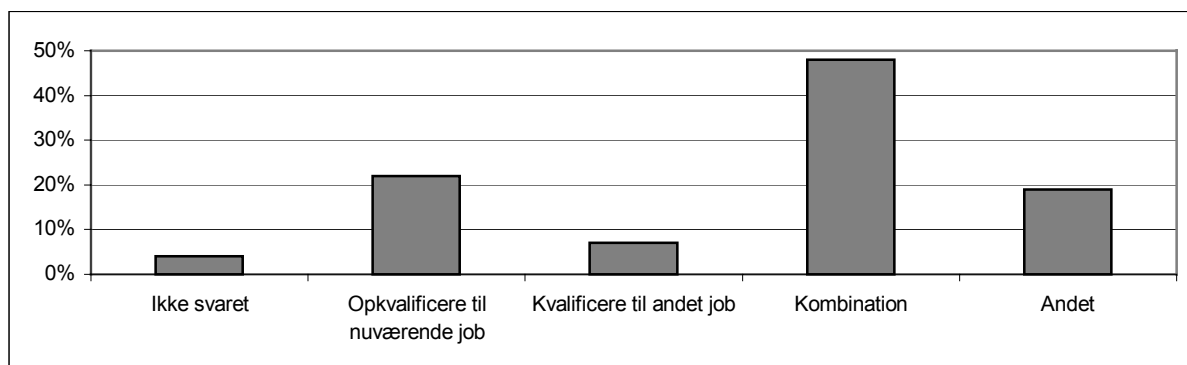
I mange af spørgsmålene er de studerende blevet bedt om at afgive deres svar på en skala fra 1-6, hvor 1 er *slet ikke tilfredsstillende*, mens 6 er *meget tilfredsstillende*. Det gælder fx deres vurdering af forhåndsinformationerne om uddannelsens teoretiske niveau. I nogle tilfælde er de seks kategorier slået sammen to og to af hensyn til den grafiske fremstilling.

I forlængelse af en del af spørgsmålene har det været muligt at tilføje en uddybende kommentar. Det er forskelligt fra spørgsmål til spørgsmål hvor mange der har brugt denne mulighed. Kommentarerne er i analysearbejdet blevet brugt til at uddybe, underbygge, nuancere eller perspektivere de kvantitative svar. Tekstsvarene bliver indimellem refereret og andre gange citeret. Der er læst korrektur på tekstsvarene.

1 De studerendes forventninger, forudsætninger og udbytte

De studerende blev spurgt om deres forventninger til uddannelsen, deres forudsætninger for at gå på uddannelsen og deres udbytte af hhv. første og begge moduler.

Spm. 1: Hvorfor valgte du at tage MCC-uddannelsen?

Det er ganske få der alene forventer, at uddannelsen skal kvalificere dem til et andet job. Størstedelen giver et kombineret svar. De mener at uddannelsen både opkvalificerer dem i deres nuværende job, men at de i kraft af uddannelsen også kvalificeres til nye job. Svarene kan ses som et tegn på at uddannelsen kvalificerer de studerende bredt. Det må siges at være en kvalitet ved uddannelsen.

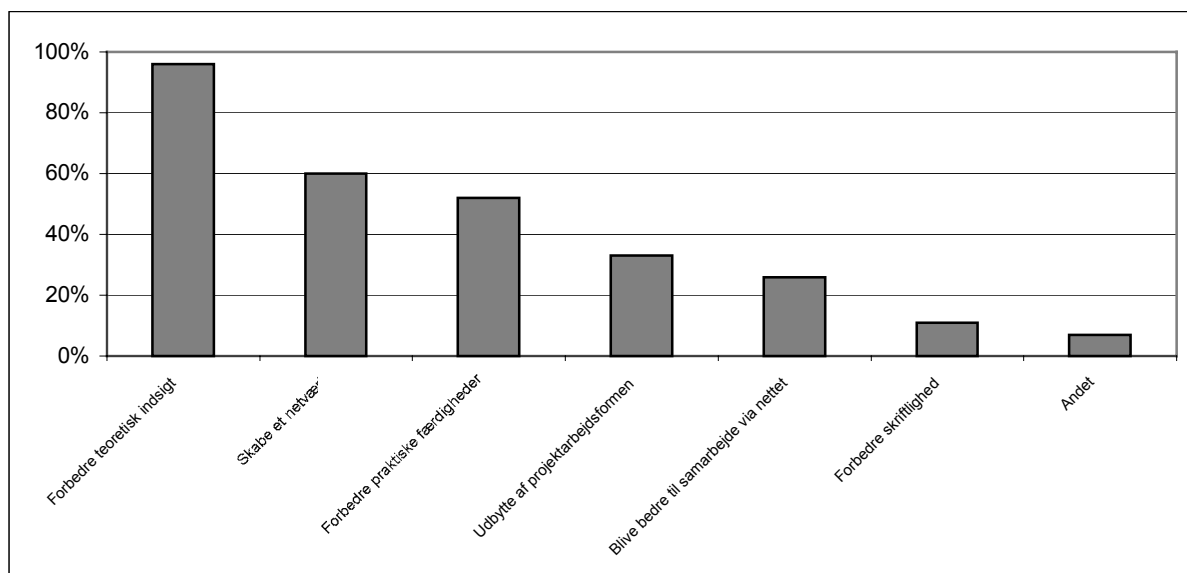
Blandt de færdige mestre er der flere end blandt studerende på modul 1 der er påbegyndt uddannelsen alene for at opkvalificere sig til deres nuværende job.

Det har været muligt at supplere spørgsmålet med kommentarer. Flere tilføjer den faglige og den personlige udfordring ved at tage en masteruddannelse som motivationsfaktorer. Nogle har valgt uddannelsen ud fra en personlig interesse. Endelig er der en studerende der skriver:

”For at få papir på en kommunikationsuddannelse og for at blive bedre rustet til at håndtere nu- og fremtidens krav om webbaseret kommunikation.”

Der er også blevet spurgt specifikt til hvilke forventninger man har haft til de forskellige dimensioner af uddannelsen. Det har været muligt at sætte flere krydser.

Spm. 2: Forventninger til uddannelsen inden start

At forbedre sin teoretiske indsigt har været et vigtigt motiv for langt de fleste. Her er klart tale om en gruppe studerende som interesserer sig for, og er parate til, at arbejde teoretisk og møde udfordringer af teoretisk art.

Forventninger om at skabe sig et netværk er næststørste motivationsfaktor. Det er interessant at ønsket om at få et netværk står så stærkt. Et netværk betragtes ikke traditionelt som en

kvalifikation eller kompetence. Forventningerne om at skabe sig et netværk har været størst blandt kvinderne og blandt deltagere med en bachelorbaggrund.

Omkring halvdelen af dem der har deltaget i undersøgelsen, har ønsket at forbedre deres praktiske færdigheder. Blandt vejlederne på uddannelsen vurderes det at der har været stor spredning i de studerendes praktiske forudsætninger. Nogle studerende har været yderst kompetente på det praktiske felt. Det er derfor ikke overraskende at kun halvdelen har haft en forventning om, at uddannelsesforløbet skulle øge disse kvalifikationer markant. De største forventninger til opkvalificering på dette felt findes blandt deltagere med kandidatuddannelsesbaggrund.

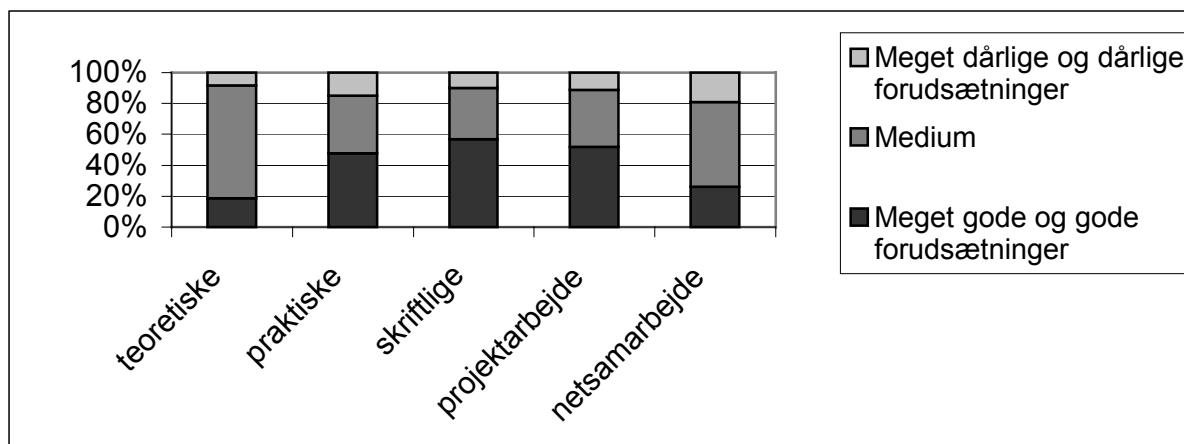
En af de grundlæggende arbejdsformer – gruppearbejdet – er ikke i lige så høj grad en grund til at vælge uddannelsen. Kun omkring en tredjedel har haft forventning om at få udbytte af denne arbejdsform. Det vurderes at de studerende nok i højere grad har set, og ser, gruppearbejdet som et middel til at opnå et mål, ikke som et mål i sig selv.

Kun omkring hver fjerde studerende har forventet at blive bedre til at samarbejde via nettet. Netsamarbejdet, som er en grundlæggende kommunikationsform i uddannelsesforløbet, ses nok også som et middel, ikke som et mål i sig selv. Der er forholdsmæssigt flere studerende fra modul 1 og flest kvinder der har forventninger til udbyttet på dette område.

Kun et fåtal har haft forventninger om at forbedre deres skriftlighed. Flere arbejder med skriftlig formidling på deres job, og det er derfor ikke overraskende at de ikke forventer det store udbytte på dette område.

En gennemgående kommentar i forlængelse af spørgsmålet er forventningen om at udvikle sig fagligt og personligt i løbet af uddannelsen.

Spm. 3: Vurdering af egne forudsætninger

De studerende er blevet spurgt hvordan de selv vurderer deres forudsætninger for at indgå i MCC-uddannelsen. De er blevet bedt om at vurdere egne

- teoretiske forudsætninger
- praktiske forudsætninger
- skriftlige forudsætninger
- forudsætninger for at indgå i projektarbejde
- forudsætninger for samarbejde via nettet.

De studerende vurderer egne teoretiske forudsætninger som gode. Størstedelen af de studerende vurderer at de ligger på middel niveau. Der er flere der vurderer, at de har meget

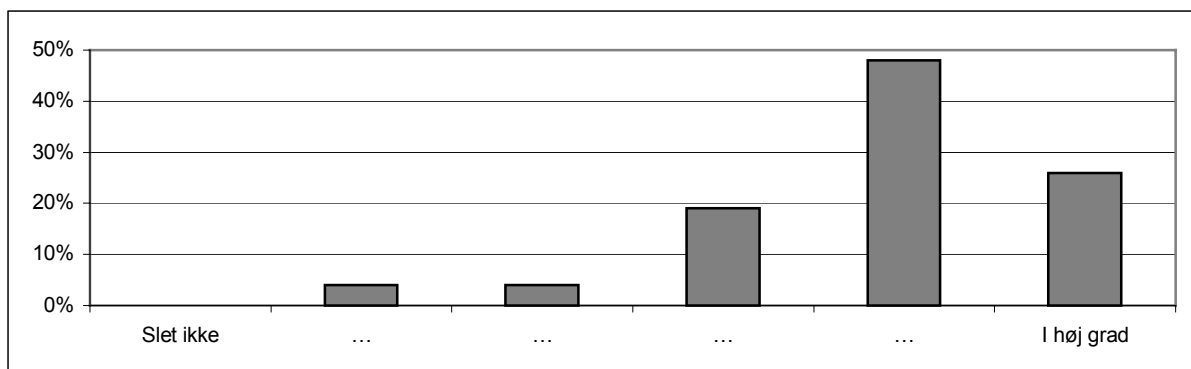
gode forudsætninger, end der er studerende der vurderer at have meget dårlige forudsætninger. Fordelingen er interessant set i lyset af, at det også er det teoretiske udbytte de studerende havde langt de største forventninger til. De vurderer at de er teoretiske velkvalificerede, og forventer en endnu højere grad af kvalificering. Det er ikke overraskende studerende med en kandidatbaggrund der betragter sig særlig godt teoretisk rustede.

De studerendes vurdering af egne praktiske forudsætninger fordeler sig spredt over hele skalaen. Knap halvdelen mener dog at deres forudsætninger placerer sig i den øverste tredjedel. Forventninger om at opkvalificere sig er generelt vægtet lavere på det praktiske område end på det teoretiske. Især mændene og studerende med en bachelorbaggrund vurderer selv at de har gode praktiske forudsætninger. Som tidligere nævnt beskæftiger flere sig med skriftlig formidling i deres job. Det kommer også til udtryk i deres vurdering af egne skriftlige forudsætninger, hvor de selv vurderer at være højt kvalificerede. Især studerende med en kandidatgrad vurderer egne skriftlige kvalifikationer som høje. Også her har de færreste haft forventninger om at forbedre egne skriftlige forudsætninger.

De studerende vurderer at de har gode forudsætninger hvad angår projektarbejde, men knapt så gode for at samarbejde via nettet. Projektarbejde i forskellige former må siges at være en udbredt samarbejdsform, mens langt færre har erfaringer med netsamarbejde. Det er dog et spørgsmål om projektsamarbejde i studiegruppe kan sidestilles med forskellige former for projektsamarbejde i arbejdslivet. Projektsamarbejdet i studiesammenhæng foregår på specielle præmisser som ikke nødvendigvis er kendt af alle, der mener at have gode forudsætninger for at indgå i dette arbejde (se også afsnit 6 om vurderingen af information om uddannelsen). Samarbejde via nettet er en nyere form for samarbejdspraksis som langt fra alle har prøvet, og derfor har de studerende nok en mere nuanceret vurdering af deres forudsætninger på dette felt.

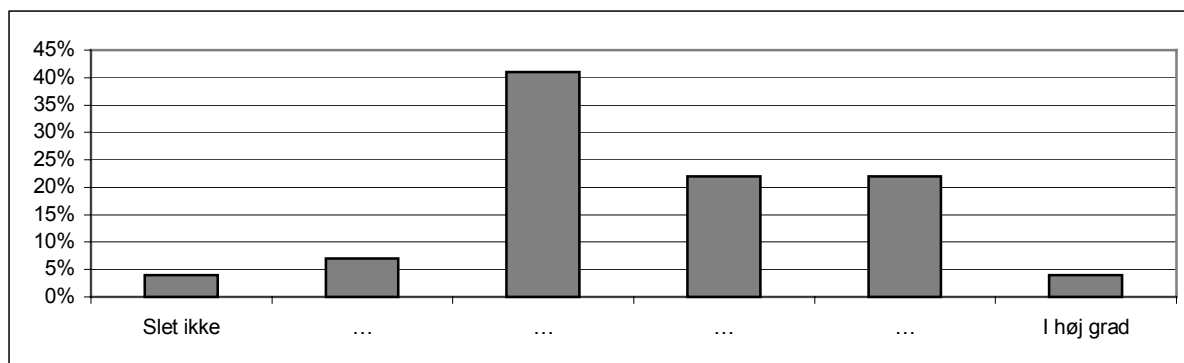
De færdige mestre vurderer i højere grad end studerende på 1. modul at de har haft gode forudsætninger for samarbejde i projektgrupper og samarbejde via nettet. Forholdsmæssigt flere kvinder end mænd vurderer at de har haft gode forudsætninger.

Spm. 6.1: Udbytte af deltagelse på MCC-uddannelsen – teoretisk indsigt

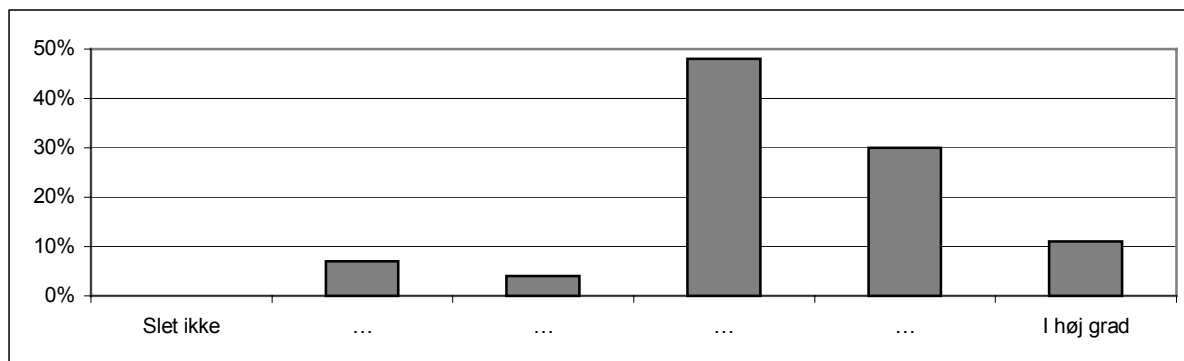
De studerende har haft høje forventninger til at uddannelsen kunne give dem en øget teoretisk indsigt. De mener samtidig at have haft en høj grad af teoretisk indsigt før de begyndte på uddannelsen. På den baggrund betragtes det som særlig flot når de studerende vurderer, at de har øget deres teoretiske indsigt i meget høj grad. Flere færdige mestre end studerende på modul 1 giver udtryk for at have fået et stort teoretisk udbytte. Især studerende med en kandidatgrad mener at have fået et højt teoretisk udbytte af deres deltagelse i MCC-uddannelsen.

Spm. 6.2: Udbytte af deltagelse på MCC-uddannelsen – praktiske færdigheder

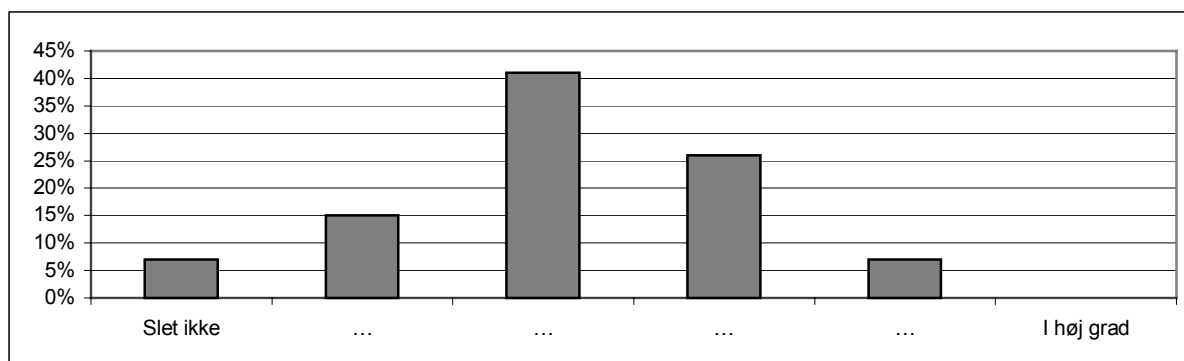
De studerende mener i mindre grad at de har forbedret deres praktiske færdigheder. Det er ikke nogen negativ vurdering af uddannelsen set i lyset af, at de ikke har haft store forventninger til at opkvalificere sig på dette punkt. Det er kvinderne der vurderer, at de har fået det største udbytte. Det skal ses i lyset af at kvindernes vurdering af egne forudsætninger på dette område var lavere end mændenes.

Spm. 6.3: Udbytte af deltagelse på MCC-uddannelsen – netværk

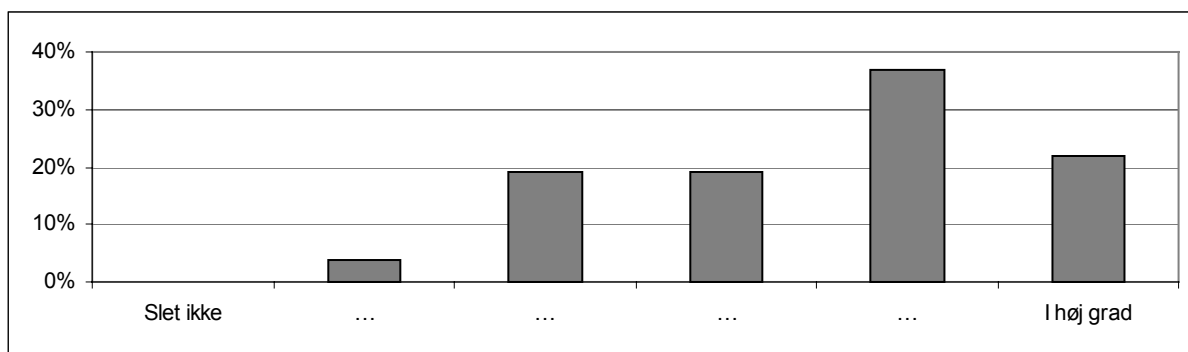
Der har været høje forventninger til at uddannelsen også skulle føre til dannelsen af et netværk. Også denne forventning må siges at være indfriet. Overvægten af positive tilkendegivelser findes blandt de færdige mestre.

Spm. 6.4: Udbytte af deltagelse på MCC-uddannelsen – skriftlighed

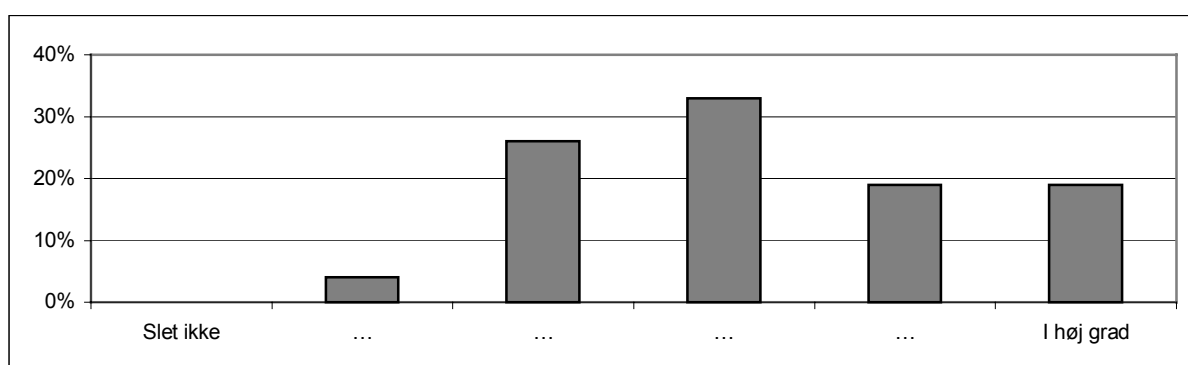
De studerende har generelt vurderet egne skriftlige kvalifikationer som gode. At øge kvalifikationer på dette felt har hverken været en motivationsfaktor eller er blevet betragtet som en mulig tillægsgevinst ved uddannelsen. Det overrasker derfor ikke at kun få har vurderet deres skriftlige udbytte højt – eller: Når forventningerne ikke har været store, overrasker det ikke at udbyttet vurderes tilsvarende lavt.

Spm. 6.5: Udbytte af deltagelse på MCC-uddannelsen – projektarbejdsformen

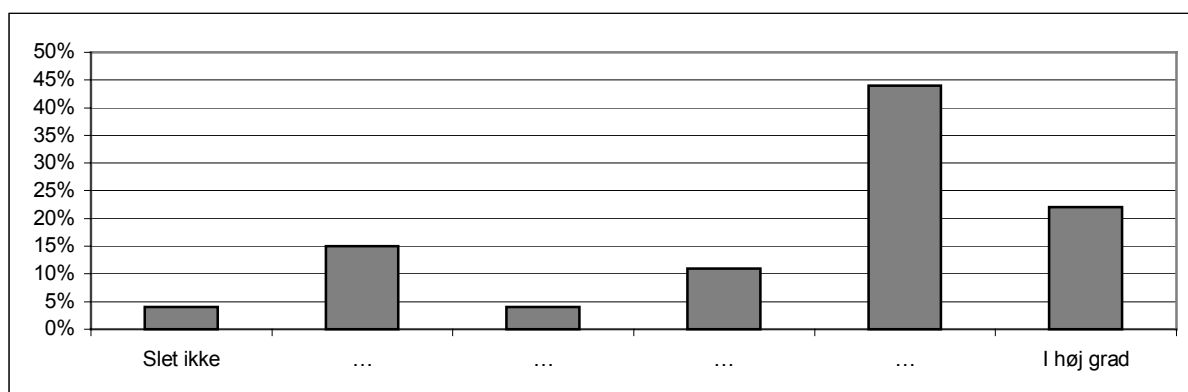
Projektarbejdsformen har givet et større udbytte end forventet. Udbyttet af arbejdsformen har været tilfredsstillende. Det er de færdiguddannede fra det første hold der er mest tilfredse.

Spm 6.6: Udbytte af deltagelse på MCC-uddannelsen – samarbejde via nettet

En tredjedel af de studerende vurderer at deres udbytte af netarbejdsformen har været under middel. Det er kvinderne der har været mest tilfredse. I sammenligning har udbyttet af projektarbejdsformen været noget bedre.

Spm. 29: Har gruppearbejdsprocessen levet op til forventningerne?

Der er blevet spurgt nærmere ind til de studendes vurdering af gruppearbejdet. Først om gruppearbejdsprocessen. Tre ud af fire studerende har i høj grad fået deres forventninger indfriet. Deres vurderinger af processerne har været over middel. Men der er stadig en fjerdedel af de studerende der ikke mener, at udbyttet har været tilfredsstillende. Tilfredsheden er langt større blandt de færdige mestre end blandt de studerende fra modul 1. Det er muligt at vejledere og uddannelsesleder kan tilrettelægge studiestarten og vejledningen undervejs på en måde, så endnu flere studerende vil have en positiv vurdering og et godt udbytte af gruppearbejdsprocessen.

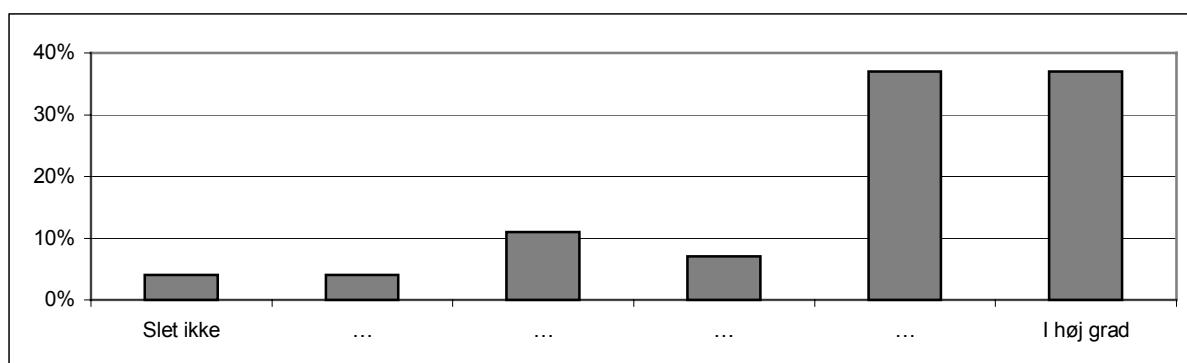
Også på dette spørgsmål supplerer de studerende med tekstsvar. Udbyttet af gruppearbejdsprocessen er i høj grad et spørgsmål om kemi – det har været en forrygende oplevelse for nogle, mens det har været en vanskelig udfordring for andre. To studerende skriver:

”Gruppearbejdet – ikke mindst i forhold til de to store opgaver på MCC – har været det, som har givet størst udbytte.”

”Der er for mange der ikke er vant til at arbejde i grupper.”

Et par studerende giver udtryk for at den afsatte tid til gruppearbejde i forbindelse med internaterne i Svaneke har været stressende og til tider virket påklistret.

Spm. 30: Har det faglige resultat af gruppearbejdet levet op til forventningerne?

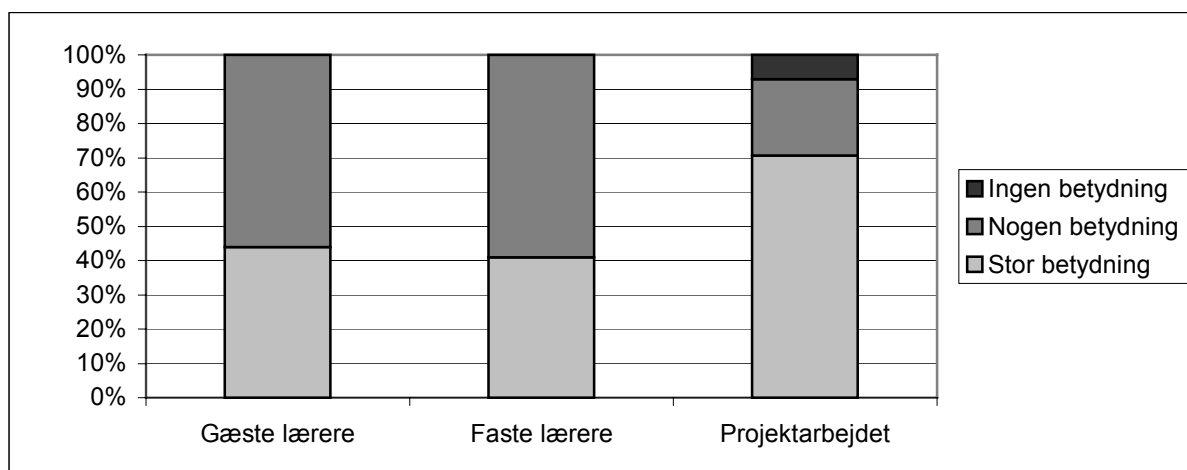
De studerende er derefter blevet spurgt om deres faglige udbytte af gruppearbejdet. Her er vurderingen en anelse mere positiv. Fire ud af fem studerende vurderer at det faglige udbytte i meget høj grad har levet op til deres forventninger. Igen er tilfredsheden langt større blandt dem der har færdiggjort uddannelsen. En kritisk kommentar fra en studerende lyder:

”Niveauet er for forskelligt blandt eleverne.”

Forskellen mellem vurderingen af processen og det faglige indhold er ikke overraskende. Problematiske processer kan godt medføre gode faglige oplevelser.

Igen kan man anbefale at vejledere og uddannelsesleder arbejder for, at endnu flere studerende får et tilfredsstillende fagligt udbytte af gruppearbejdet. Der er gode muligheder for at arbejde med det i vejledningssituationer undervejs i et projektførløb, hvis man erfarer at de studerende ikke får indfriet deres forventninger.

Spm. 8: Gæstelæreres, faste læreres og projektarbejdes betydning for udbyttet

Projektarbejdet vurderes at have den største betydning for udbyttet på MCC-uddannelsen. Gæstelærere og faste lærere tildeles også en positiv betydning, men ikke i så høj grad som projektarbejdet. Der er dog to studerende der ikke mener, at de har fået *noget* udbytte af projektarbejdet. Alle studerende vurderer til gengæld at gæstelærere og faste lærere har haft *nogen* eller *stor betydning* for deres udbytte.

De studerende på modul 1 har i højere grad end de færdiguddannede tillagt gæsteundervisere og faste undervisere betydning. De færdiguddannede mener til gengæld at de har fået langt større udbytte af gruppearbejdet. Mændene er mest positive.

I det åbne svarfelt tilføjer de studerende at gæstelærerne indimellem rammer forbi konteksten, mens de faste lærere i højere grad vurderes som kompetente. Kommentarerne til projektarbejdet er ikke entydige – der er både varme fortalere og kritikere af projektarbejdets status på uddannelsen. Her er uddrag af kommentarer fra to studerende:

”Uddannelsen er temmelig kalejdoskopisk. Man får mange input, men de bliver ikke altid samlet op og bragt i sammenhæng. Det er en vanskelig problemstilling, for stoffet er stort og tiden begrænset i et halvtidsstudium. Samtidig er jeg helt på det rene med, at den største begrænsning i mit udbytte formentlig er min egen begrænsede tid til opsamling, efterbearbejdelse og refleksion i en travl hverdag, hvor det først og fremmest gælder om at passe butikken. Projektarbejdet fylder meget – og nok også for meget – i det samlede studium. Jeg kunne godt tænke mig, at kravene hertil blev sænket, og at der i stedet blev bedre plads til at opsamle og bearbejde de mange input – teoretisk som praktisk.”

”Det er svært at sige noget meget entydigt om ovenstående. Nogle gæstelærere og faste lærere har haft stor betydning, andre har haft nogen betydning og andre igen kunne jeg godt have undværet. Nogle af især de kortere projektforløb har haft nogen betydning, mens begge lange projektforløb og udarbejdelse af opgaver har haft stor betydning. Så det er svært at sammenfatte meget entydigt.”

Spm. 9: Hvordan vurderer du teknologiens funktioner undervejs, herunder især BSCW?

De studerende er blevet bedt om at vurdere den teknologi der bliver brugt i uddannelsesforløbet, især BSCW. Igen er røsterne blandede. Der er stærk kritik af BSCW, og der er megen ros til systemet.

BSCW betragtes af flere som et godt supplement til uddannelsens øvrige aktiviteter, men de mener samtidig at møder og undervisning face-to-face ikke kan undværes. Flere beskriver hvordan BSCW aldrig er blevet nogen egentlig åbenbaring i deres masterforløb. Kritikken handler bl.a. om den manglende chat-funktion, den træge struktur og om modviljen mod at bruge systemet.

”BSCW har støttet projektarbejdet godt, men det er urealistisk at forvente, at al samarbejde kunne foregå på denne måde. Face-to-face møderne har været det mest værdifulde undervejs i forløbet.”

”Systemet er i og for sig udmærket, men det er ikke blevet det "virtuelle studium", jeg havde forestillet mig. Jeg synes ikke, at vores hold har formået at erobre og udfylde BSCW som et fælles forum. Men igen er det tiden. Det er mere tidskrævende at kommunikere skriftligt her end at mødes fysisk.”

”Det er en smule overraskede at RUC benytter BSCW i sin "rå" form. I en kommerciel sammenhæng benyttes BSCW oftest som en bagvedliggende "motor" teknologi, hvorefter der opbygges et webdesign herom. Baseret på at vi faktisk beskæftiger os en del med webdesign og menneskers interaktion hermed er BSCW i sin rå form meget

ringe. Det er ikke intuitivt, logisk eller overskueligt. Det er systemet der tvinger dig som bruger til at tilpasse i stedet for modsat.”

”Jeg synes BSCW er godt værktøj, men problemet er at alt for mange i gruppen ignorerer det som kommunikationform og derfor fungerer det ikke på formidlingsform.”

Spm. 10: Er teknologien generelt en spændetrøje, eller giver den nye muligheder? Har du forslag til forbedringer?

I forlængelse heraf er de studerende blevet spurgt om teknologien har virket begrænsende eller mulighedsgivende og om forslag til forbedringer. Der er ingen tvivl om at de studerende synes, at teknologien, og i høj grad BSCW, giver nogle muligheder. Men der er også række kritikpunkter. Som ovenfor er der kritik af BSCW som system¹. Derudover kritiserer de studerende deres egen involvering og aktivitet på nettet, ligesom der er en kritik af den manglende introduktion til systemet. Endelig gør en del studerende sig overvejelser over det vigtige og nødvendige ved fysiske møder og betydningen af kommunikation face-to-face.

”BSCW er udmærket, når det drejer sig om at have struktur på projektarbejdet. Endvidere er det også på god vis muligt at kommentere gruppemedlemmers arbejde – og muligheden for versionering af tekstmateriale har fungeret perfekt. En fast indbygget chat-mulighed (synkron) ville være et godt element at tilføje systemet.”

”Den supplerer med nye muligheder, men hvis det skal være optimalt kan teknologien ikke erstatte den gode vante kommunikationsform – face to face. Det er f2f man kommer i dybden og nuancerer diskussionerne.”

”Jeg kunne godt tænke mig initiativer til at sætte mere skub i de faglige og sociale fora på BSCW – og erkender i samme åndedrag at jeg selv har et medansvar herfor.”

”Der burde på modul 1 første semester indgå en kursusopgave om BSCW, så alle bliver tvunget til at sætte sig ind i det og forholde sig til det.”

Spm. 7: Hvad har været mest udbytterigt ved at indgå i MCC-uddannelsen?

For at få en opsummering og en samlet vurdering er de studerende blevet bedt om at rangordne hvad der har givet dem størst udbytte ved uddannelsen.

74% af de studerende har tildelt *teoretisk indsigt* den højeste score. Den næsthøjeste score får *netværket*. Herefter følger *projektarbejdsformen* og *netsamarbejdet*, mens *skriftlighed* og *praktiske færdigheder* er de kvalifikationer der får de laveste score.

De færdige mestre vurderer i langt højere grad end de studerende på første modul at have fået større teoretisk indsigt. Det samme gælder udbyttet i form af et netværk.

Der er lidt flere mænd end kvinder der tilkendegiver, at de har fået et stort teoretisk og praktisk udbytte. Det samme gælder udbyttet af projektarbejde og netsamarbejde.

Studerende med en bacheloruddannelse har fået mindre udbytte i form af praktiske færdigheder end studerende med en universitetsuddannelse. Der er til gengæld flere med bacheloruddannelse der udtrykker tilfredshed med at have fået et netværk.

Der er færre kvinder end mænd der mener, at netværk har været en del af udbyttet ved uddannelsen.

Der er kun få der benytter den åbne svarmulighed *Andet*, men et af svarene lyder at et vigtigt udbytte ved deltagelse på MCC-uddannelsen er, at man er blevet inspireret.

---

¹ De studerende der deltog i evalueringen har alle arbejdet med BSCW version 3.4. Den er fra august 2002 erstattet med version 4 med en væsentligt anderledes grænseflade.

I denne sammenhæng er det også interessant at se hvilke kvalifikationer de studerende ikke rangordner. Når de studerende vælger ikke at rangordne (mulige)kvalifikationer, kan det være dimensioner af uddannelsen som de studerende ikke mener, de har profiteret af, eller hvis værdi de ikke tillægger betydning.

Dimensioner af uddannelsen der ikke tillægges betydning	%
Teoretisk indsigt	7
Netværk	22
Praktiske færdigheder	33
Projektarbejdsformen	33
Samarbejde via nettet	41
Skriftlighed	48

Tabel 1: Fordeling af kvalifikationer som de studerende ikke rangordner, og som derfor ikke vurderes at have givet udbytte/ikke tillægges betydning

De studerende er blevet spurgt om de på noget tidspunkt har overvejet at afslutte uddannelsen. En del studerende svarer klart ”Nej”, mens otte har overvejet at afbryde uddannelsen. Det er familieforhold, arbejdspress på jobbet, dårlige oplevelser med grupper og med tilrettelæggelsen af uddannelsen der nævnes som årsager. Et udvalg af kommentarerne knyttet til dårlige oplevelser med gruppearbejdet lyder:

”Der er for mange, der ikke er vant til at arbejde i grupper.”

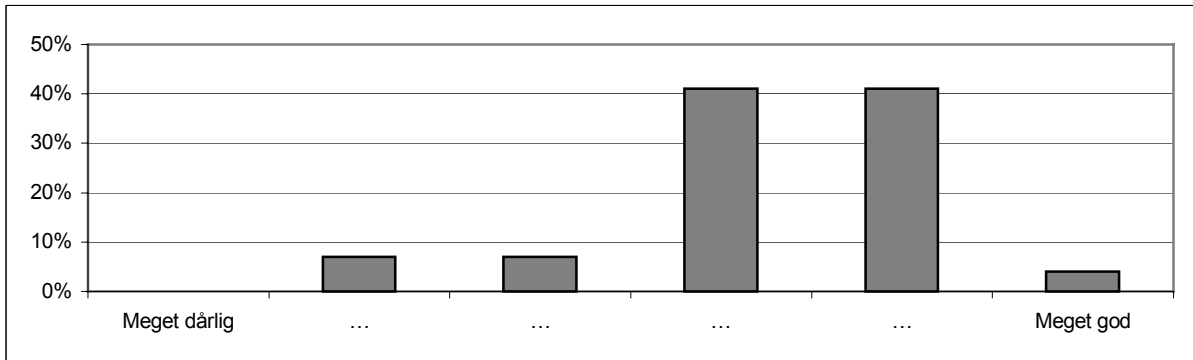
”Ja, og jeg overvejer stadig om jeg vil fortsætte. Som nævnt har projektforsløbet ikke været så god en oplevelse for mig, og udsigten til at vi skal starte efteråret med overvejelser om det afsluttende projekt og at vi skal igennem endnu en gruppedannelsesproces er ved at tage modet fra mig. Jeg mener, at projektarbejdet får for meget vægt, så et helt år med projektarbejde ... pyha.”

”Jeg overvejede alvorligt om jeg skulle fortsætte på 2. semester. Jeg fandt ikke, at jeg havde fået det konkrete og praktiske udbytte af studiet, som jeg havde forventet – og oplevede i forbindelse med projektdiskussionerne, at mange af mine studiekammerater fagligt befandt sig et andet sted og havde andre ønsker og behov end jeg. Jeg valgte at blive, fordi jeg under eet alligevel vurderer, at studiet har givet og giver mig en faglig inspiration, som er værdifuld – og som jeg også konkret har kunnet bruge i mit professionelle virke.”

2 Tilrettelæggelse af uddannelsens forløb

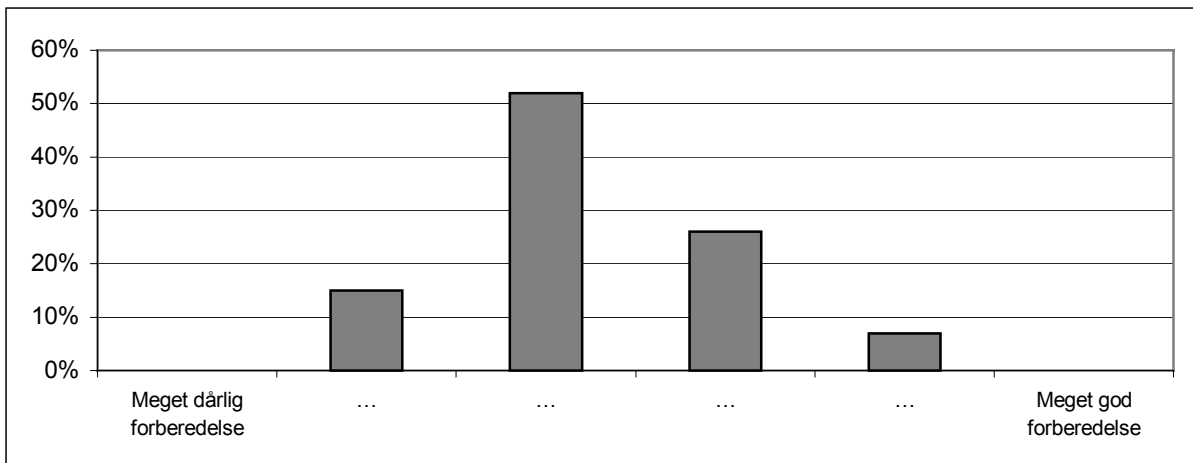
MCC-uddannelsen er tilrettelagt så undervisningsgangene på internaterne skal spille sammen med det netbaserede arbejde, der foregår mellem møderne. I evalueringen er de studerende blevet spurgt hvordan de vurderer de forskellige undervisningsformer, tilrettelæggelsen af hele forløbet og de forskellige læringsaktiviteter på uddannelsen.

Spm. 11: Oplever du at face-to-face undervisningen generelt har lagt godt op til de netbaserede aktiviteter?

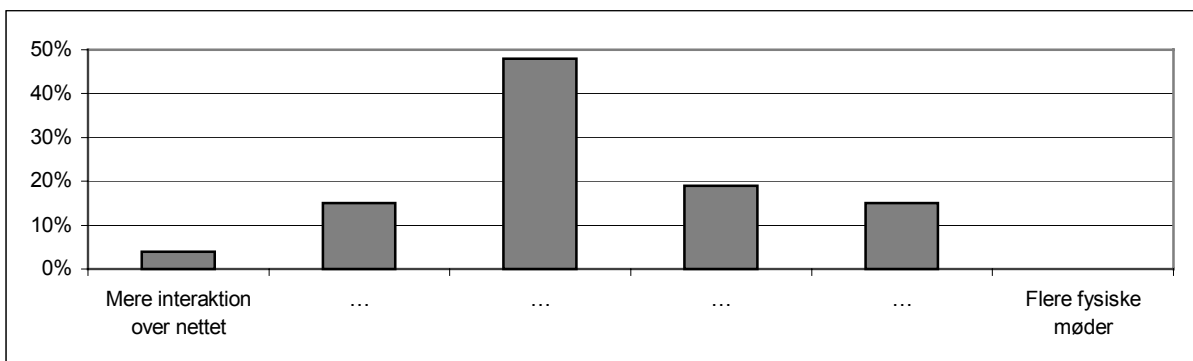
Det er en positiv vurdering, med mulighed for at forbedre overgangen mellem møderne og de efterfølgende aktiviteter en smule. Mændene er mest tilfredse.

Spm. 12: Oplever du at lærerne generelt har lavet en god forberedelse på nettet inden oplæggene på internaterne?

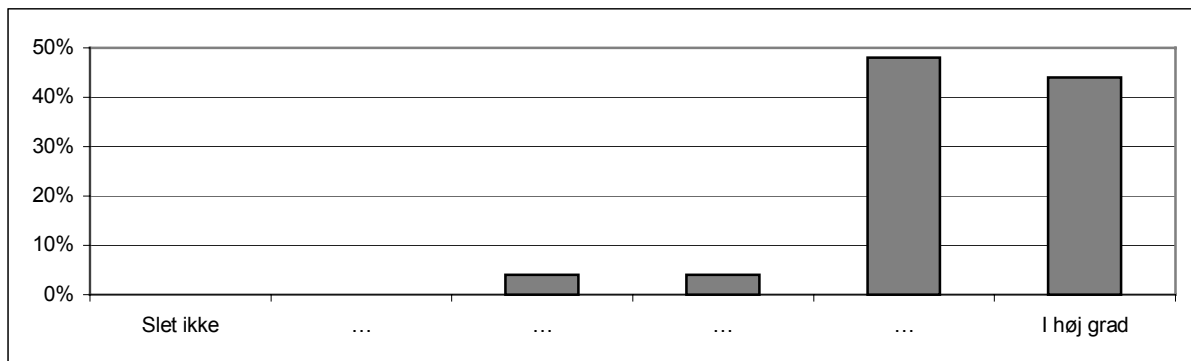
Denne vurdering er mindre positiv end den foregående. Vurderingen må siges at ligge på middel. Der er gode muligheder for at arbejde med disse forberedelser til glæde for de studerende. De studerende på modul 1 og de studerende med en bacheloruddannelsesbaggrund har været mest tilfredse.

Spm. 13: Hvorledes vurderer du den optimale fordeling mellem interaktion over nettet og fysisk møde?

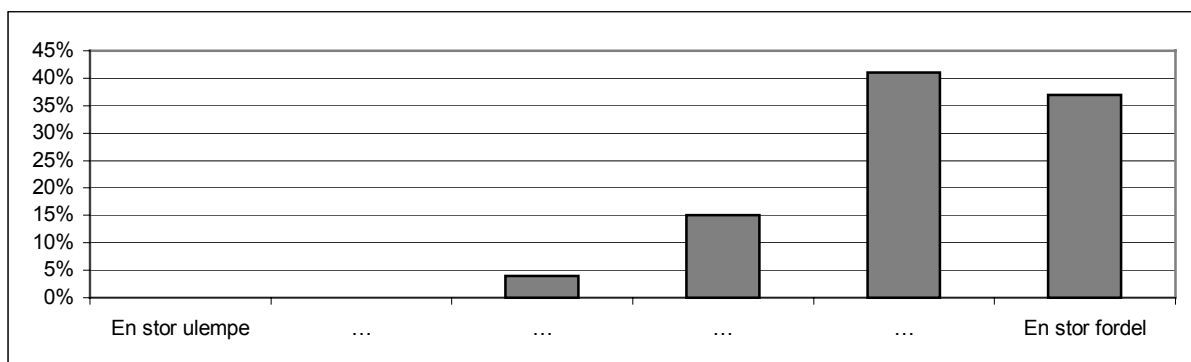
Vurderingerne fordeler sig over hele skalaen, men med hovedvægt på ønsket om en tilrettelæggelse der ligner den nuværende, dog med en smule mindre internat og lidt mere interaktion over nettet. Det er ikke en overraskende vurdering: At gennemgå et toårigt uddannelsesforløb parallelt med fuldtidsarbejde, familieliv og andre aktiviteter er en stor (tidsmæssig) udfordring. Billedet er dog nuanceret – der er også studerende der kunne ønske sig flere fysiske møder.

Spm. 14: Har du overholdt de forskellige opstillede deadlines?

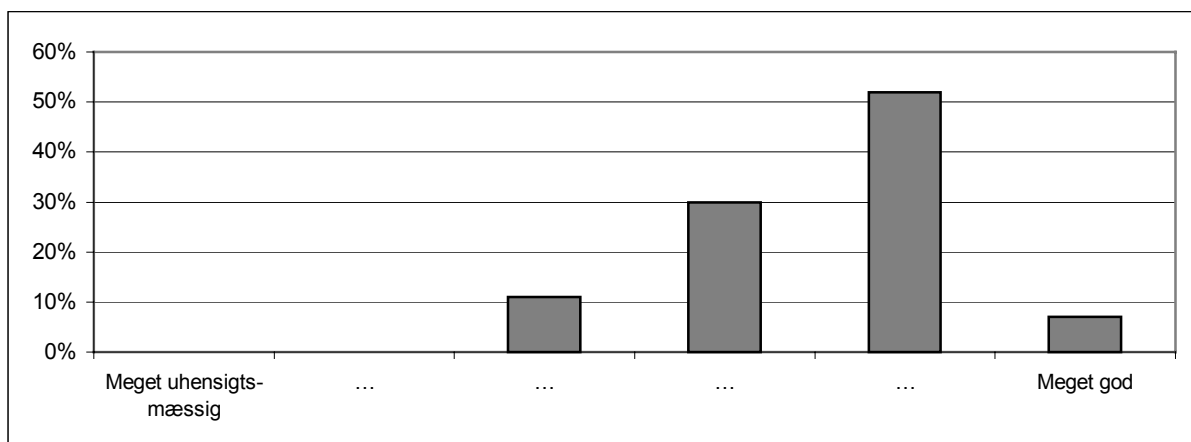
De studerende mener i høj grad at have overholdt de opstillede deadlines.

Spm. 15: Har det været en fordel eller en ulempe med de opstillede deadlines undervejs?

De opstillede deadlines får et godt 'skudsmål'. De studerendes retrospektive vurdering er at de har fungeret udmærket og efter hensigten. De færdige mastere er mest tilfredse.

Spm. 16: Hvordan er den tidsmæssige afpasning af de opstillede deadlines?

Ligesom de fastlagte deadlines er blevet positivt modtaget hos de studerende, synes den tidsmæssige afpasning af disse deadlines også at fungere godt. Vurderingen synes at være meget god når man tager i betragtning, at en række forskellige mennesker med vidt forskellig hverdag og arbejdsrytme overordnet er tilfredse med tilrettelæggelsen.

Svarene uddybes i de åbne felter. Her er der plads til uddybning af vurderingen. Det fremgår af svarene hvorfor de opstillede deadlines har fungeret godt eller skidt. En gentagen kommentar lyder at det nok har været konstruktivt, men yderst stressende for en del. To af de kritiske studerende uddyber hvad der var problematisk ved de opstillede deadlines:

”Under første semesters årsopgave var der mange deadlines, som ikke rigtigt passede ind i processen i den gruppe, jeg deltog i. Jeg oplevede derfor disse deadlines som irriterende pligt opgaver, der skulle laves sideløbende med det arbejde gruppen lavede.”

”Nogle del-deadlines er ikke tilstrækkeligt effektivt kommunikeret ud og kommer som ’et chok’. Generelt er det meget hensigtsmæssigt at opstille deadlines. Det fastholder de studerende i de nødvendige arbejdsdiscipliner.”

Spm. 17: Hvordan oplever du selvstudieperioderne?

Der er også blevet spurgt til de studerendes oplevelse af selvstudieperioderne i et åbent spørgsmål. Her svarer de studerende bl.a. at selvstudieperioderne kræver en høj grad af selvdisciplin, at de øger stressniveauet – men at de er givtige og gode at have med. De mest positive beskriver at det for deres vedkommende har fungeret godt med selvstudieperioderne, når de har været forankret i gruppearbejdet. Nogle af kommentarerne lyder:

”Det var været meget godt at læse kompendierne selv. Der blev dog ikke samlet op på det konkrete indhold af kompendierne på seminarerne, så derfor faldt min motivation til at læse alle kompendierne undervejs i forløbet.”

”Dagene flyver af sted – og ofte med meget andet end MCC. Gode projektopgaver og gode gruppekonstellationer får selvstudie-perioder til at blive frugtbare.”

”Meget afhængigt af emne og gruppe.”

Spm. 18: Har du kommentarer til eksamen - forberedelse, tilrettelæggelse og gennemførelse?

De studerende har i overvejende grad haft positive oplevelser med eksaminationerne. De få kritiske røster knytter sig til negative erfaringer med vejledere, censorer og gruppeeksamensformen samt utilfredshed med at det var muligt at melde fra den mundtlige del af den afsluttende eksamen. De fleste har haft gode oplevelser med RUCs eksaminationsform. Et udsnit af kommentarerne lyder sådan her:

”Gruppe-eksamensformen var meget uvant for mig, så det var svært for mig at forberede mig godt.”

”RUC-eksamensformen er fremragende og giver qua den afslappede og diskuterende facon mulighed for udveksling af viden.”

”Min gruppe fravalgte mastereksamen, hvilket jeg var ked af. Man kunne måske afsætte 15 minutter til karaktertildeling og censorsnak for de grupper, der fravælger eksamen.”

Spm. 19: Hvordan har lokalerne fungeret til plenum, gruppearbejde, pauser mm?

Undervisningslokalerne i Svaneke, hvor internaterne afholdes, synes at dele vandene. En del har været fint tilfredse, mens andre giver udtryk for at rammerne for undervisningen i værste fald har været fysisk problematiske. Det er plenumlokalerne der får mest kritik.

Spm. 20. (Besvares kun af Modul 2) Har synopsisfasen været velegnet som forberedelse til afgangsprojektet?

De studerende på modul 2 er blevet bedt om at vurdere deres oplevelse af den synopsisfase der har været tilrettelagt som forberedelse til deres masterprojekt. De studerende har en meget positiv oplevelse af denne fase. Næsten halvdelen giver synopsisfasen den højeste score *meget velegnet* på skalaen. Der er kun få tekstkommentarer til spørgsmålet. Der er stor tilfredshed blandt de studerende der vælger at skrive masteropgaven i forlængelse af deres synopsis. En enkelt har været utilfreds med at gruppen skiftede vejleder mellem synopsisfasen og masteropgave. Det var ikke optimalt at vejlederen ikke havde været med fra starten.

3 Vejlederne

De studerende er blevet spurgt om deres vurdering af vejledernes (lærere og uddannelseslederens) undervisning og vejledning og vejledernes lydhørhed.

Spm. 21: Har lærerne og uddannelseslederen lyttet tilstrækkelig til den feedback du har givet?

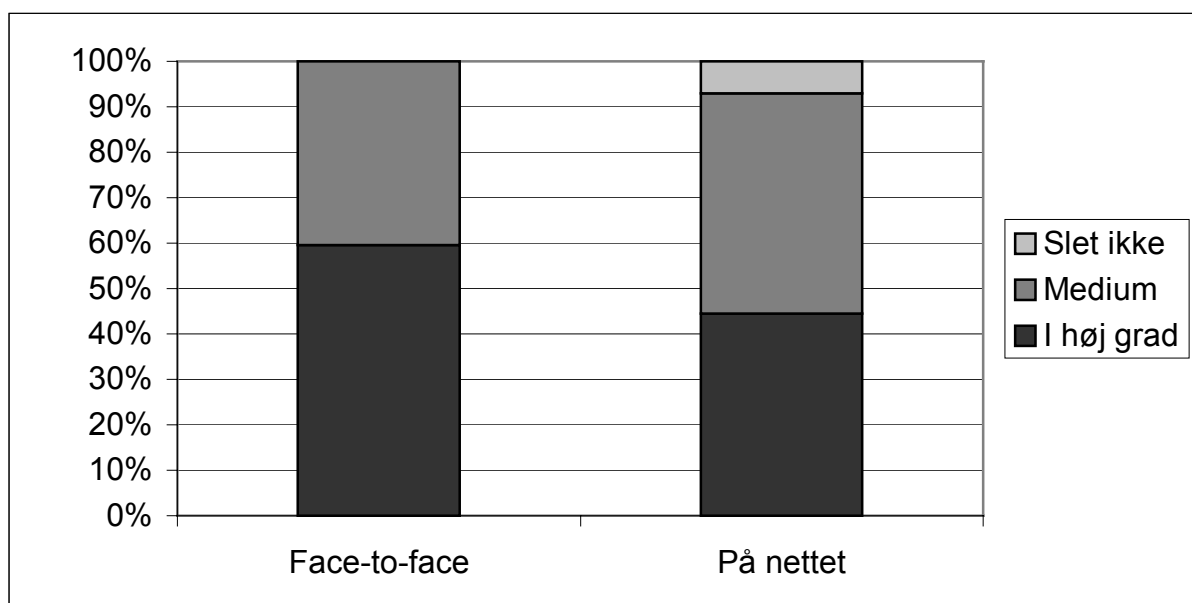
Til trods for at det ikke er muligt at favne alle ønsker blandt en gruppe af studerende, synes langt de fleste at de er blevet hørt, når de er gået i dialog med lærere og uddannelsesleder. Det er en flot vurdering.

De studerende uddyber deres positive tilkendegivelser i det åbne spørgsmål. De oplever at vejlederne har taget den løbende kritik alvorlig – men at det ikke nødvendigvis altid udmønter sig i forandringer.

”Det er min fornemmelse at lærerne og uddannelseslederen lytter til vores ønsker. Jeg har ikke konkrete eksempler som jeg kan huske lige nu, men jeg synes deres ambition for uddannelsen er stor, og de lytter til kravene fra studenterne.”

En enkelt studerende efterlyser muligheder for at evaluere og give feedback i andre sammenhænge end over BSCW. Fx efterlyses styrede evalueringer i plenum efter hver internat.

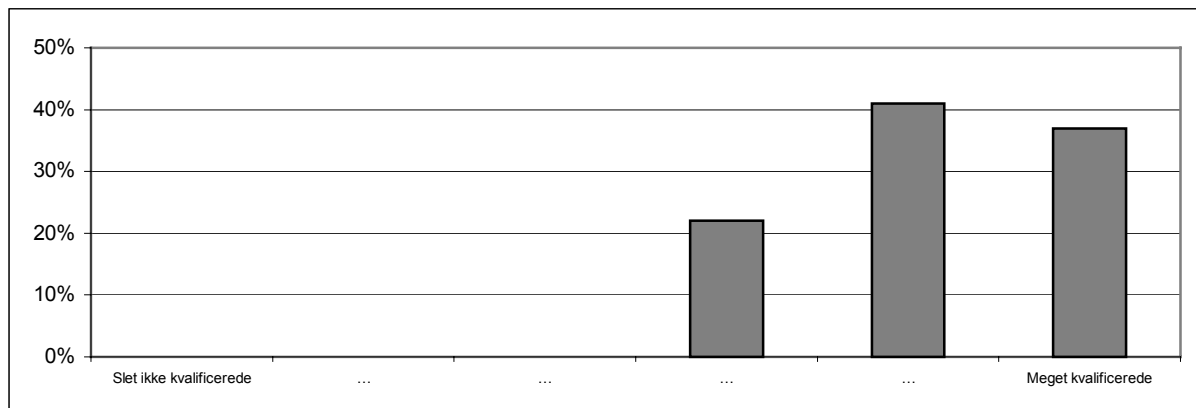
Spm. 22: Oplever du at projektvejlederne er gode til at undervise - face-to-face og på nettet?

Der er tilfredshed med undervisningen i begge sammenhænge, men face-to-face undervisningen vurderes dog at fungere lidt bedre end undervisningen på nettet. De studerende med en bachelorbaggrund er mest tilfredse med face-to-face undervisningen.

Spm. 23: Hvordan vurderer du projektvejledernes faglige kvalifikationer?

Der er udelukkende positive tilkendegivelser på dette spørgsmål. Der er tale om en meget god vurdering. Vurderingerne er endda lidt bedre blandt dem der har afsluttet uddannelsen. I tekstsvarene uddybes de positive tilkendegivelser. Her udtrykker de fleste sig meget positivt om deres vejledere. Kun nogle få har haft dårlige vejledningsoplevelser. Enkelte skriver at de har haft meget lidt kontakt med deres vejleder. Et par studerende skriver om deres erfaringer:

”Det er jo personafhængigt. Men jeg er lige nu mest farvet af oplevelserne på modul 2 og giver derfor topkarakter.”

”Eneste invending er processen, når der skal dannes grupper. Det kan godt gøres bedre. Eksempelvis ved åbent at tale om, at den faglige interesse ikke er eneste kriterium, når der skal dannes grupper. Tværtimod betyder det meget, hvem man kommer i gruppe med når der skal bruges over et halvt år på at lave en masterafhandling.”

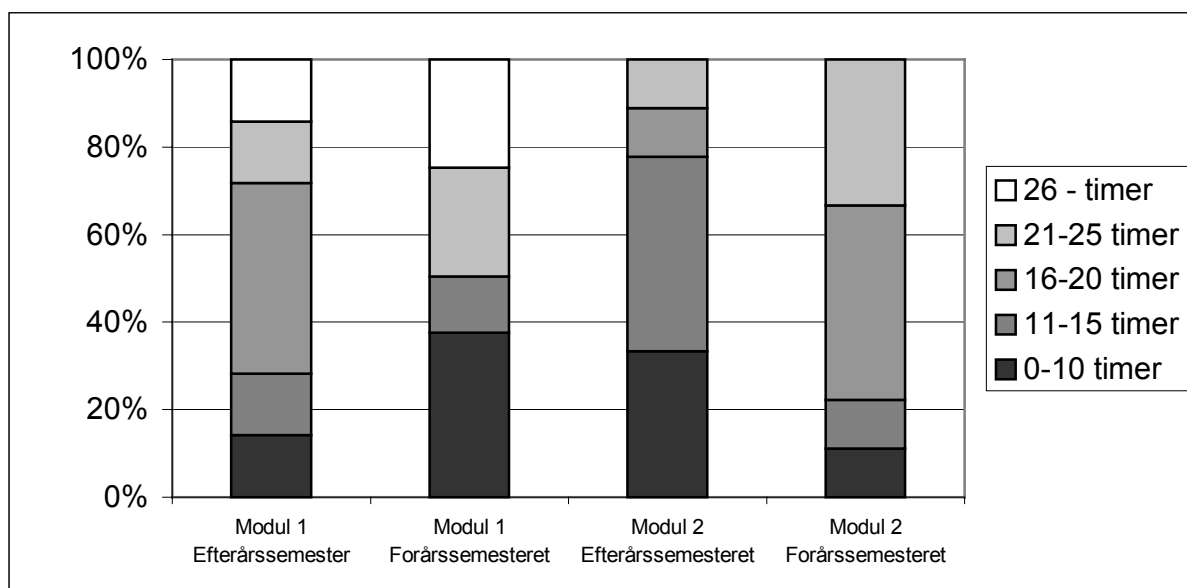
Nogle studerende har haft flere vejledere tilknyttet på det samme projekt. Denne praksis har været mest udbredt for de studerende på modul 1. Lidt over halvdelen af de studerende er blevet vejledt på denne måde. Der er blandede meninger om hvorvidt det har været hensigtsmæssigt. Svarene fordeler sig jævnt over hele skalaen. Det skal understreges at det kun er 16 studerende, der svarer på spørgsmålet, men når det er sagt, er der dog lidt flere der synes, at erfaringen har været mere positiv end negativ.

Det er ikke en udbredt opfattelse at det er optimalt at have to vejledere. Nogle studerende oplever enten at vejlederne ikke formår at supplere hinanden, eller også har de erfaringer med at den ene vejleder har været for fraværende.

4 Vurdering af egen aktivitet

De studerende er blevet bedt om at vurdere egen indsats og aktivitet på uddannelsen. De er blevet spurgt hvor mange timer de har brugt på studiet pr. semester og hvor aktive og deltagende de har været i undervisningssammenhæng, i forbindelse med netseminarer og i projektgrupperne. Derudover er de blevet spurgt om deres egen vurdering af tilbagemeldinger til lærere og uddannelseslederen.

Spm. 25: Hvor mange timer har du brugt pr. semester på de forskellige arbejdsformer?

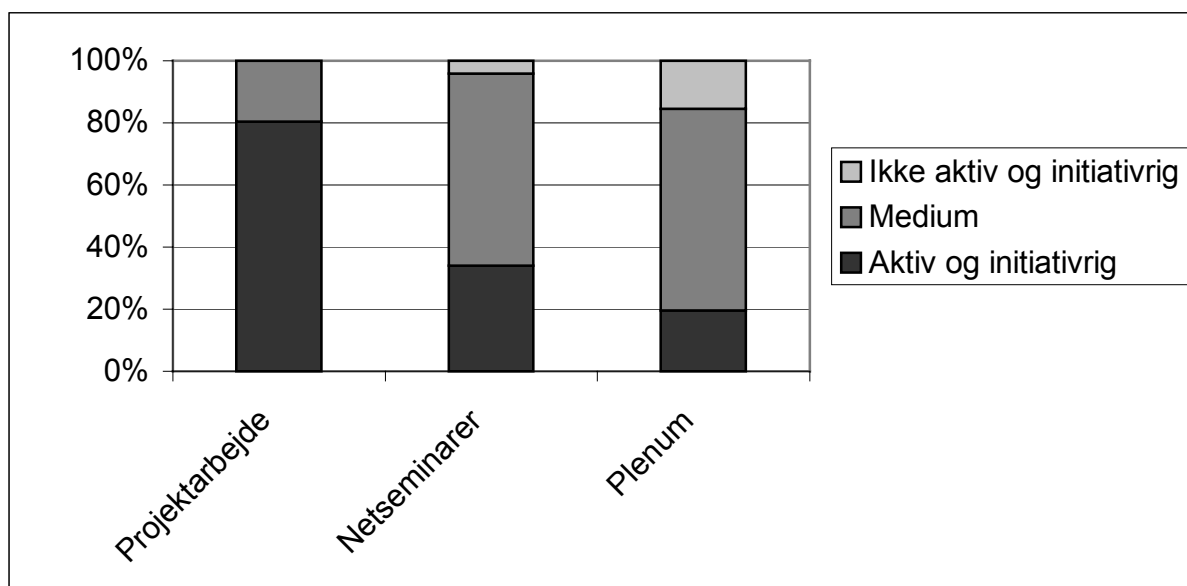

Som diagrammet viser, er der stor forskel på timeforbruget på studiet, der er tilrettelagt som et halvtidsstudium.

Af tekstsvarene fremgår det at de studerende synes at det er meget vanskeligt at svare på spørgsmålet. De har slet ikke overblik over hvor lang tid de egentlig har brugt. Som en af de studerende skriver:

"Det er vanskeligt at opgøre timeforbruget. Studiet "fylder" noget i hovedet hele tiden, men det er jo ikke afgørende, hvor mange timer man bruger, men hvad man bruger timerne til. Kvantitative opgørelser er svære at have med at gøre!!"

Spm. 26: Vurdering af egen aktivitet og deltagelse i uddannelsens aktiviteter

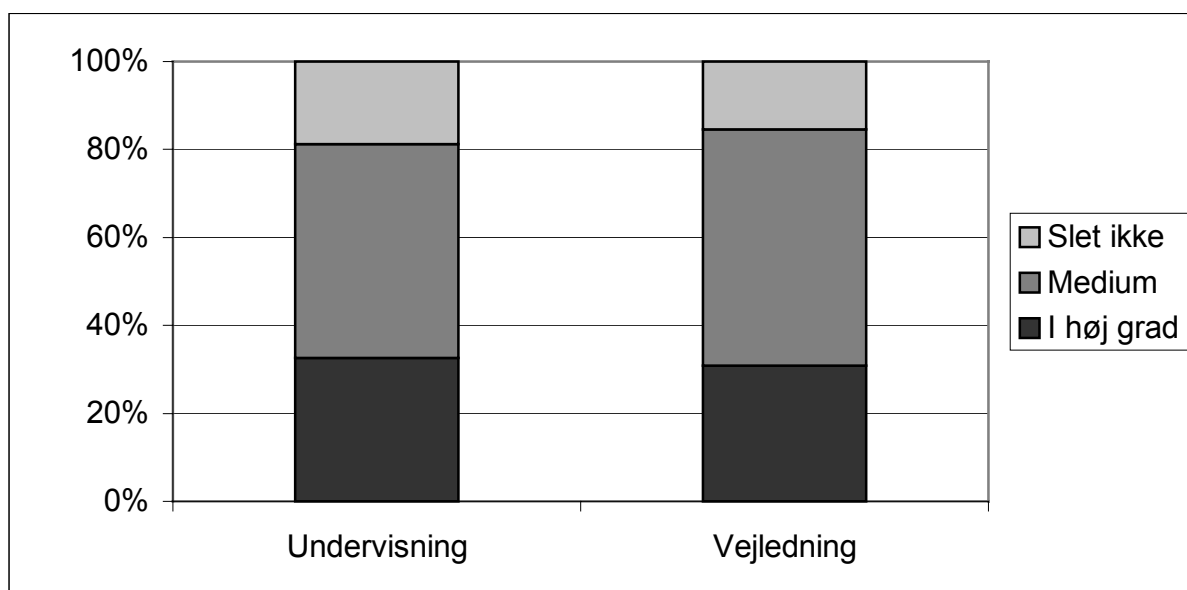
Med undtagelse af en enkelt har de studerende en opfattelse af at deres aktivitet har været over middel i projektarbejdet. Til sammenligning vurderer de at de ikke har været nær så aktive i forbindelse med netseminarerne. I vurderingen af deltagelsen i

undervisningssituationer i plenum er der – ikke overraskende – en større spredning i svarene. Det er ikke alle studerende der udviser aktivitet og involverer sig i diskussioner i større forsamlinger.

Vurderingerne skal ses i lyset af at det almindeligvis er accepteret og respekteret, hvis man indtager en mere tilbagetrukket rolle i plenumsituationer. Det er til gengæld mindre accepteret at være tilbagetrukket og inaktiv i gruppearbejde.

Det er de mandlige studerende der har oplevet sig selv som mest aktive i både projektarbejde, på netseminarer og i plenum.

Spm. 27 og 28: Har du løbende givet lærerne og uddannelseslederen feedback om dine ønsker og behov i undervisningen og vejledningen?

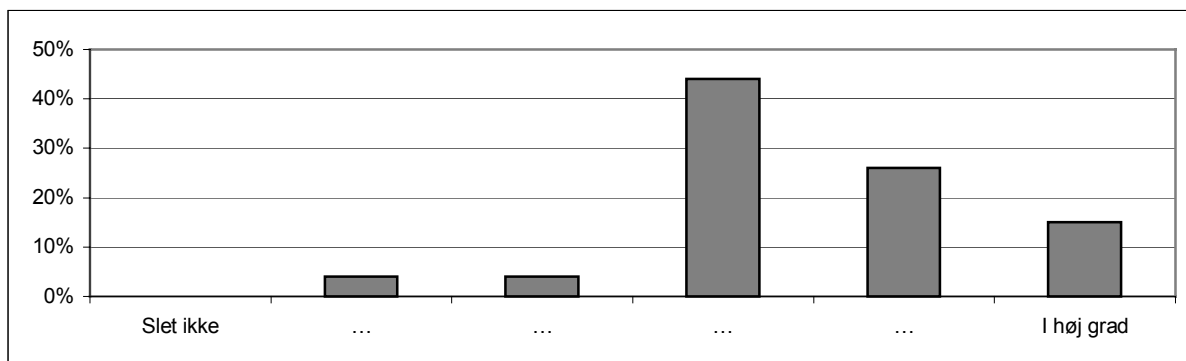
Der er en relativ stor spredning i svarene på spørgsmålene om feedback. De studerende mener ikke at de i samme grad har givet feedback på undervisningen og på vejledningen. Forskellen er dog ikke markant. Der er i højere grad tale om nuanceforskelle. På baggrund af tallene kan man sige at der er rum og mulighed for at give feedback på uddannelsen, men at man stadig kan stræbe efter at oparbejde en kultur hvor feedback bliver en endnu mere naturlig og selvfølgelig del af kommunikationen mellem studerende og vejledere. Det er de kandidatuddannede studerende der i højeste grad mener, at de har givet feedback til lærere, vejledere og uddannelsesleder.

5 Arbejdsforhold og praksistilknytning

40% af de studerende (11 studerende) har skiftet stilling eller jobfunktion under uddannelsesforløbet. Det er dog kun en mindre del (3 ud af de 11) der giver udtryk for, at det er sket som direkte følge af deres deltagelse på MCC-uddannelsen.

De nye arbejdsopgaver handler enten om at man har fået et større redaktionelt ansvar for web, eller at man har fået større ledelsesansvar.

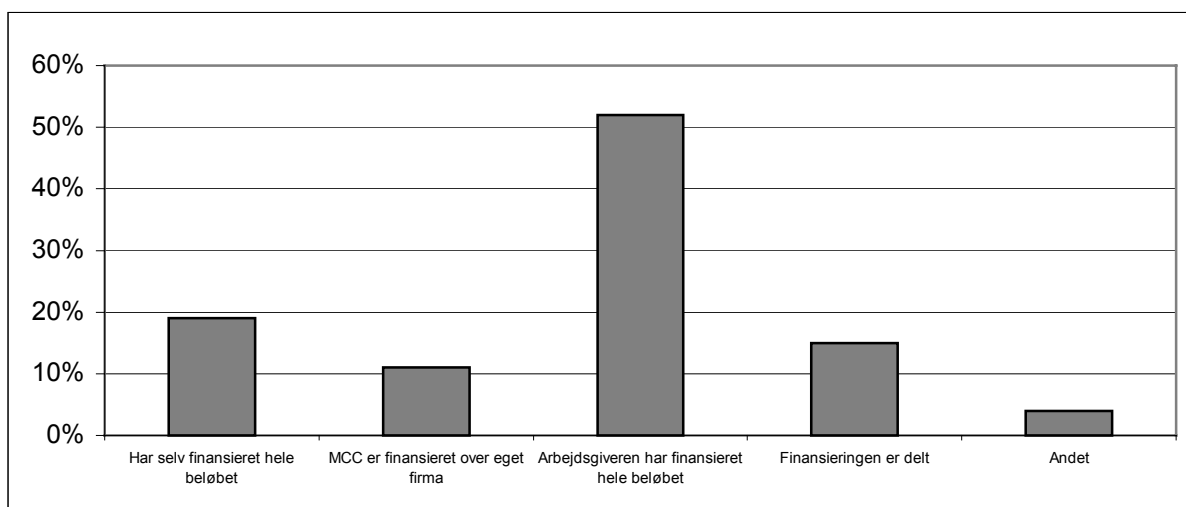
Spm. 35: I hvor høj grad har din deltagelse på MCC-uddannelsen bidraget til at du udfører dine arbejdsopgaver anderledes eller bedre end du gjorde før?

Som det tidligere er vist, mener langt fra alle studerende at efteruddannelse nødvendigvis skal føre til et nyt job. Efteruddannelse kan også medføre at arbejdsfunktioner og opgaver bliver udført og løst på en ny og anderledes måde. Langt de fleste af de studerende tilkendegiver at deltagelsen har bidraget til en ny arbejdspraksis. Kun to studerende giver udtryk for at de i ringe grad går til opgaverne på en anden måde, end de gjorde tidligere.

Ændringerne i arbejdspraksis er kraftigst blandt de færdiguddannede. Man skal dog huske på at de har afsluttet uddannelsen og har dobbelt så lang studieerfaring end de studerende fra modul 1. De er altså bedre rustet til at gå til opgaverne på en anderledes måde og har haft mere tid til det.

Spm. 33: Finansiering af MCC-uddannelsen

Over halvdelen af de studerende har fået uddannelsen finansieret af arbejdsgiveren. Nogle studerende finansierer uddannelsen over deres eget firma, og nogle få deler finansieringen med deres arbejdsgiver. Udgifterne bliver normalt delt 50/50 mellem den studerende og arbejdsgiveren. Fem studerende betaler alle udgifterne selv. De studerende der har afsluttet MCC har i højere grad fået deres deltagelse betalt af deres arbejdsgiver, mens der er flere studerende på modul 1 der selv har betalt eller har finansieret deltagelsen over deres eget firma.

En arbejdsgiver har dog mulighed for at støtte en medarbejder i et efteruddannelsesforløb på andre måder end gennem betalingen af efteruddannelsen. Reduktion i arbejdstid er også en form for opbakning.

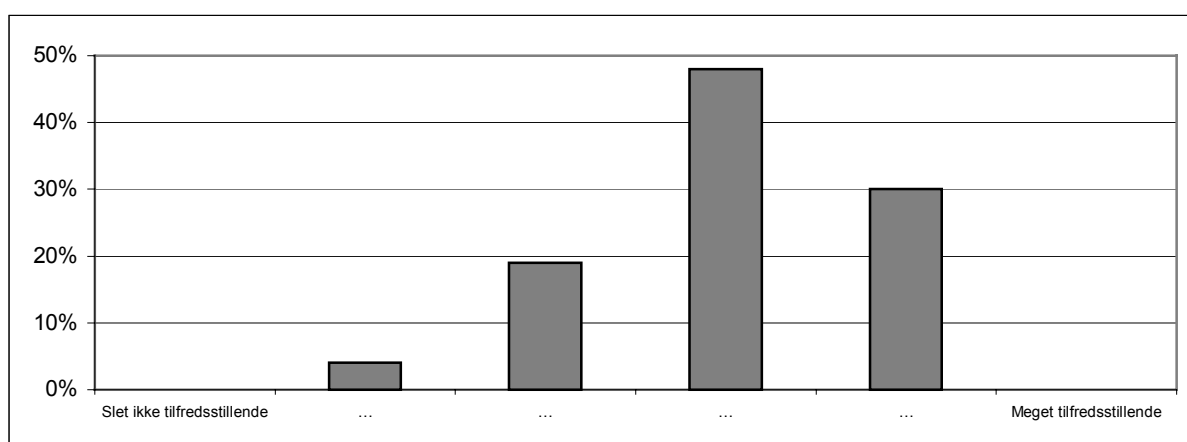
Det er kun en fjerdedel af de studerende der har fået reduceret arbejdstid i forbindelse med deres efteruddannelse på MCC. Langt den største del af de studerende har altså ikke fået færre opgaver på deres job i den periode hvor de efteruddanner sig på halv tid. Det er vigtigt for en forståelse af hvilke betingelser de studerende har for at deltage.

Blandt de forholdsvis få studerende der har en form for reduktionsordning på deres arbejdsplads, er der groft sagt to modeller der er udbredt. Der er enten tale om at man får en studiedag om ugen, mens essensen i den anden model er at man prøver at holde sin arbejdsuge nede på 37 timer.

6 Vurdering af information

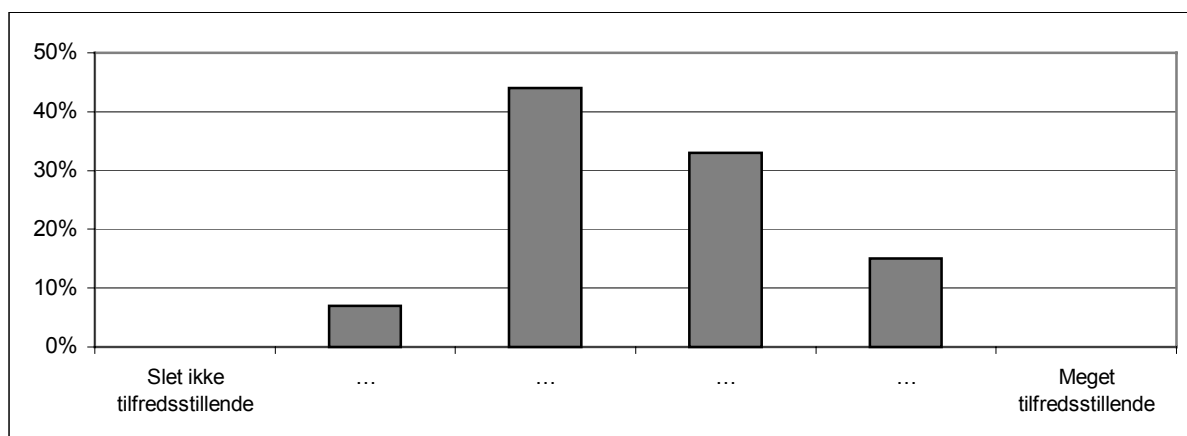
Forhåndsinformationen om uddannelsen og informationen undervejs i forløbet er også blevet vurderet af de studerende.

Spm. 4.1: Vurdering af forhåndsinformationen om det teoretiske niveau

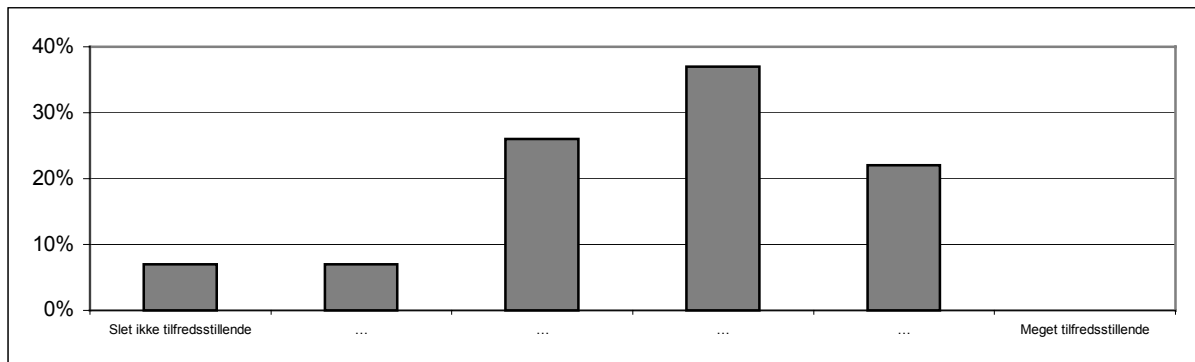
Størstedelen af de studerende vurderer at forhåndsinformationen om det teoretiske niveau har været på middel, med en overvægt af positive tilkendegivelser. De er mindst positive på modul 1.

Spm. 4.2: Vurdering af forhåndsinformationen om det praktiske niveau

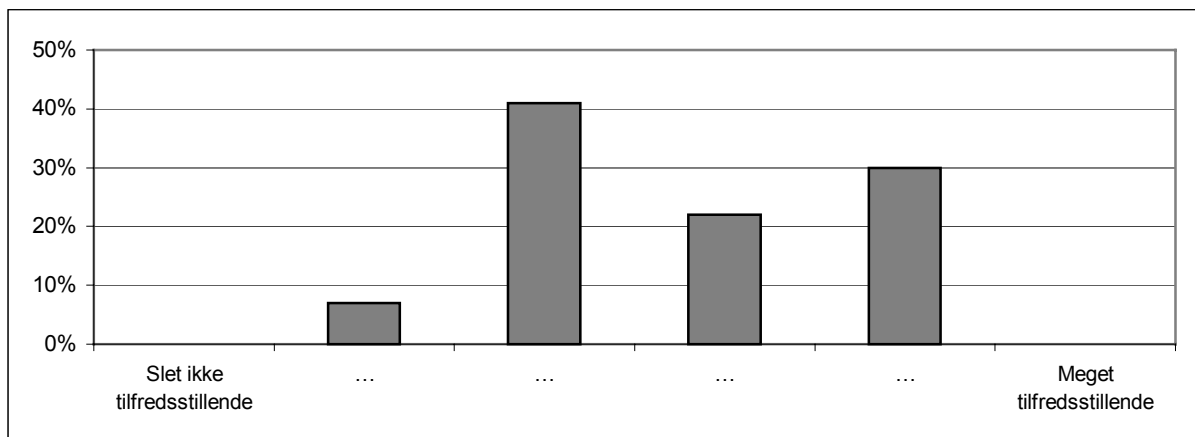
De studerende er mindre tilfredse med forhåndsinformationen om det praktiske niveau end med informationen om det teoretiske niveau. De studerende med en bachelorbaggrund er mest tilfredse.

Spm. 4.3: Vurdering af forhåndsinformation om projektarbejdsformen

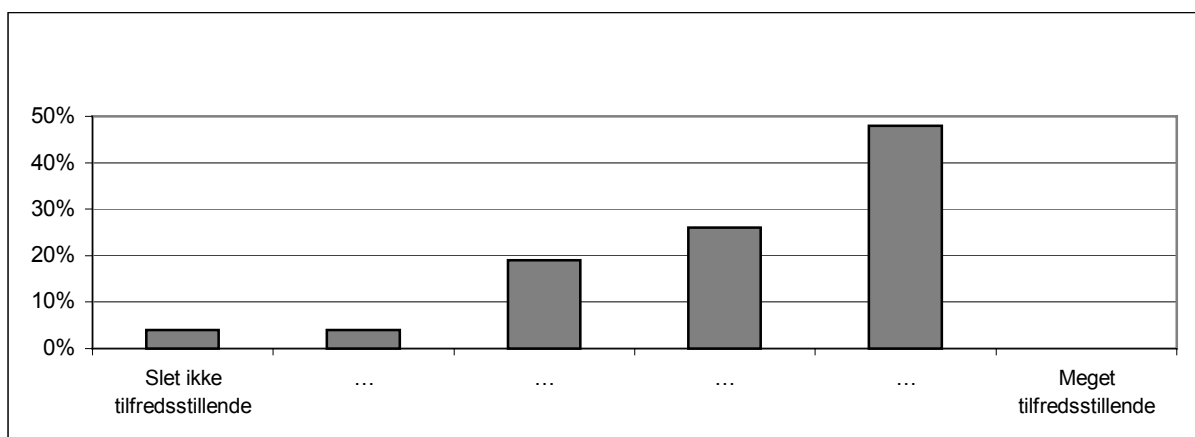
En betragtelig del af de studerende mener at kvaliteten af informationen om projektarbejdsformen har været under middel. Denne information kan altså gøres bedre. Utilfredsheden er størst på modul 1.

Spm. 4.4: Vurdering af forhåndsinformation om netarbejdsformen

Næsten halvdelen af de studerende mener at forhåndsinformation om netarbejdsformen har været under middel. Tilkendegivelserne om denne forhåndsinformation er mere negative end vurderingerne af projektarbejdsformen. Her er det de færdiguddannede mestre der er mest utilfredse.

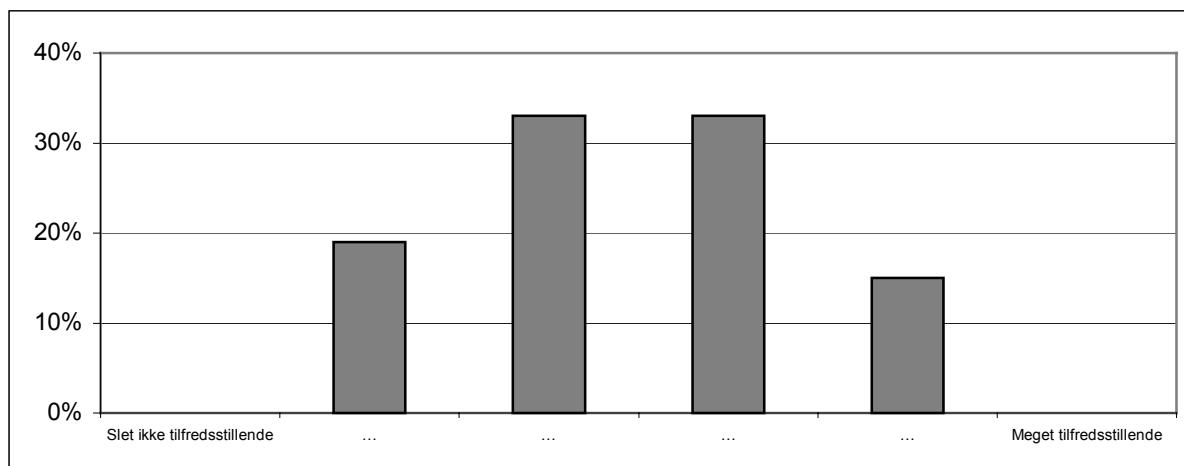
Spm. 4.5: Vurdering af forhåndsinformation om internaterne

Forhåndsinformationen om internaterne har været god. Det er den forhåndsinformation der har været bedst. Emnet er muligvis også nemmere at informere om, da det er langt mere konkret og håndgribeligt end det er at informere om det teoretiske niveau eller den gruppeorienterede arbejdsform.

De studerende på modul 1 er mindst tilfredse.

Spm. 5: Har den løbende information om forløbet været tilfredsstillende?

Vurderingen af den løbende information er omkring middel. Der er ikke stor utilfredshed, men heller ikke særlige roser til informationen. De studerende med en kandidatgrad er mindst tilfredse.

Flere studerende har benyttet muligheden for at uddybe deres svar. De problematiserer mange forskellige dimensioner af informationen. Der er kritik af programmerne for internaterne, herunder kritik af manglende information om programmet for hvert internat og programmet for aktiviteterne gennem hele semestre. Der er også kritik af de sene udsendelser af kompendier.

En udbredt kritik går på den manglende information om hvad gruppearbejdet indebærer og kræver. En studerende skriver bl.a.:

”Projektarbejdsformen har været det mindst tilfredsstillende for mig. Jeg mener, at mange af de studerende ikke i forvejen har forudsætninger for at arbejde på den måde, og man har fra studiets side ikke gjort nok for at ruste os til det. Det var fx tydeligt i arbejdet med den seneste opgave, hvor vi i min gruppe brugte uforholdsvist meget tid på det formmæssige i at skrive en opgave – og vel aldrig blev enige!”

”Forkert information om projektarbejdsformen. RUC's projektarbejdsform har absolut intet til fælles med den måde man arbejder med projekter i erhvervslivet, hvilket ikke fremgår af noget info-materiale, snarere tværtimod. For alle der ikke har studeret på RUC kommer det som en overraskelse, da man faktisk forventer at få sine evner forbedret vedrørende web-projektarbejde og hvilke roller der her eksisterer. Det berører uddannelsen overhovedet ikke. De studerende er derfor overhovedet ikke klædt på at indgå i et projektarbejde, hvorfor meget af den første tid i de diverse seminaropgaver spildes på at få fastlagt nødvendige roller.”